

Dvimiesčio galerija Vilnius Kaunas

LTKMS, kurios tarpdisciplininės meninės veiklos istorijoje yra jau ne vienas projektas viešojoje erdvėje, tęsia šią savo tradiciją, pristatydamą ambicingą ilgametį projektą *Dvimiesčio galerija Vilnius Kaunas*.

Viešoji erdvė šios sąjungos yra pamėgta kaip nepriklausomas laukas, kuriame menininkai įgyvendina savo savarankiškas iniciatyvas, nepriklausomas nuo meno institucijų ir ekspertų sistemų. Be to, viešojoje erdvėje įvyksta kur kas glaudesnis meno kūrinio ir žiūrovo sąlytis, žiūrovas susiduria su kūrybos apraiškomis neskirdamas tam savo papildomo laiko. Tai padeda suartinti autonomišką kultūros sritį (kurią didesnė dalis žmonių laiko elitine ir svetima) su kasdienybe, integruoti kūrybą į platesnius gyveniškuosius procesus, skleisti suvokimą, kad kultūra yra svarbi gyvenimo kokybės dalis. Visi minėti viešosios erdvės privalumai atitinka plačiausius LTKMS kultūrinius-socialinius tikslus.

Šiam projektui pasirinkta iki tol niekada neišnaudota erdvė, kuri savaime padiktuoja daugybę šio projekto idėjinių atspirties taškų ir temų apmąstymui. Greitkelis Vilnius-Kaunas yra vienas pirmųjų sovietmečio greitkelių. Tai ko gero svarbiausia Lietuvos judėjimo arterija. Greitkelis yra techninės pažangos simbolis, siūlantis apmąstyti tos pažangos įtaką socialinių struktūrų, žmonių gyvenimo sąlygų bei poreikių raidai. Greitkelio įtaka yra nevienareikšmė: viena vertus, judėjimo greitis, patogumas ir komfortas suteikia žmogui laisvę, daugiau galimybių rinktis savo veiklos vietą ir pobūdį. Kita vertus, vis labiau vystantis technologijoms, greitis ir judėjimas tampa primesta norma ir išgyvenimo būtinybe. Individas tampa nežmoniško gyvenimo tempo įkaitu ir privalo šią padėtį priimti, jei nori išlikti konkurentabilus.

Meno kūrinių eksponavimas greitkelio zonoje ne tik skatina šių temų apmąstymą. Greitkelis yra vieta, visų pirma skirta skubėjimui, tai tarpinė zona, nes važiuojant mūsų mintys jau lekia į ateitį, į tašką, kurį pasieksime greitkelio gale. Kita vertus, greitkelis Vilnius-Kaunas jau tapo ir labai tankia vartojimo infrastruktūra, kadangi vos kas 15-ame jos kilometre yra įsikūrusios kavinės. Meno kūrinių įterpimas į amžino skubėjimo-vartojimo lauką yra visiškai netikėtas, tačiau kaip tik tuo ir gali būti labai efektyvus. Meno projektai, išdėstyti netrumpoje distancijoje, praplečia ir paties meno eksponavimo, erdvės, kondensavimo, prisirišimo prie vietos aspektus.

Greitkelis Vilnius-Kaunas turi simbolinę reikšmę ir dėl kitų faktorių. Jis jungia dvi sostines – laikinąją ir dabartinę, skatindamas dipolio vizijas. Projektas *Dvimiesčio galerija Vilnius Kaunas* atkreipia dėmesį į centralizuotumo problemą, iškeldamas kultūrinius traukos taškus iš sostinės ir meno kūrinių nutiesdamas simbolinę jungtį tarp dviejų miestų. Greitkelis yra reikšmingas ir ne tik vietiniame kontekste. Lietuvoje, tranzitinėje šalyje, greitkelis yra ir tarptautinio judėjimo arterija. Joje įkurdinus galeriją, su Lietuvos kultūros reiškiniais netikėtai susiduria ir kitų šalių žmonės, neturintys tokių išankstinių tikslų. Šia prasme greitkelis yra puiki ir originali vieta šalies kultūrai reprezentuoti.